

Medgyesi Lapok

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mediaș, Piața Regina Maria. — Szerkesztőségi órák naponta 3–6-ig. Kiadja a „Medgyesi Lapok” kiadóvállalata.

A magyarság érdekeiért küzdő független magyar lap.

Főszerkesztő: SZ. NAGY SÁNDOR

Előfizetési díj: Egész évre 200 Lei. — Félévre 100 Lei. Negyed évre 50 Lei. — Egyesszám ára 4 Lei. Egyesületeknek, bankoknak, olvasókörieknek, vállalatoknak havi 50 Lei. — Magyarországra 360 Lei.

Félre a politikai jelszavakkal

Már régen nap-nap után halljuk és olvassuk a napilapokból a már amugyis kis számú magyar anyanyelvű köztisztviselők elbocsátásának tragédiáit.

Tudjuk, hogy ma az iskolákból kikerülő magyar ifjúság elhelyezkedése a közhivatalokban szinte a lehetetlenséggel határos. A szabadpályán (ügyvéd, orvos) való elhelyezkedés elé is mind nagyobb akadályok, nehézségek merülnek fel.

Miután egy nép és éppen egy új haza keretei közé került kisebbségi nép, kulturájának fenntartására és fejlesztésére elengedhetetlen életszükséglet, egy egészséges bázison nyugvó, minél szélesebb rétegű ugynevezett intellektuel társadalmi osztály, így önként adódik a kérdés: a még meglevő intellektuel fenntartásának és annak utánpótlásának igen fontos problémája.

Itten pedig bajok vannak. Nem elég, hogy ezen osztály életlehetőségét a világháború utórezgésai felkészületlenül derékbe törte ketté, helyzetét az utolsó években erőre kapott tulzott nacionalista felfogás nap-nap után kilátástalanabbá teszi.

Ha most ezen szempontból is tizenhétévi kisebbségi sorsunk vezetéséről mérleget állítunk fel, keserűen kell megállapítsuk mérlegünknek erősen passzív egyenlegét. Sajnos, ez nem csak ezen tételre áll fel, hanem általában kisebbségi életünk minden egyes más tételére is vonatkozik. Így önként adódik a kérdés, hogy: hol van itt a baj? Vajjon megtettünk e mindent? Valamit tenni kell, mert valahol valami hiba csuszott be életünk irányításában.

Elismerjük, igaz, hogy ma minden magyar alakulat vezetőjének, irányítójának lenni nehéz és háládatlan szerep. Pedig az elvállalt tisztség az nem csak megtiszteltetés, hanem kötelesség, elkötelezettség, amiért a jövő nemzedékkel szemben nagy felelősséggel tartozunk.

Magyarpártunk tizenhétévi

politikai küzdelmeiből vonjuk le a konzekvenciákat, annak tanulságait vegyük figyelembe. Tegyük ezt a multnak felidézése, vitatása nélkül meglevő magyar pártunk keretében és semmiesetre sem leszakadások útján. És ha valaki, legyen az kis ember és nem vezető, valamelyes jóakaratu indítvánnyal áll elő, legyen az jóakarattal fogadva és megvitatva, ne forduljon elő, ne harsogjon rögtön fel a pártbontás súlyosan megbélyegző igazságtalan vádjára.

Ezen cikk keretében egy szerény elgondolásunkat óhajtjuk ismételni, egy témát szeretnénk a köztudatba dobni, elhajítani egy parányi homokszemet, hogy azt kövesse minél több, kisebb és nagyobb kő is. Azok egy nagy, erős sziklává tömörüljenek, amelyen majd biztos alapon, szilárdan felépülhessen magyar kisebbségi sorsunk jövője.

A gyakori politikai választások alkalmával meg kellett győződnünk, hogy az eddigi politikai jelszavak mind kevesebb és kevesebb érdeklődést keltenek. Az állandó és egyre fokozódó elszegényedésünk mellett ezek a jelszavak ma már eszmösként hatnak.

Kisebbségi sorsunk irányítását vezérlő politika elé emeljünk egy jól kidolgozott és jól beszervezett gazdasági és kulturális politikát. Egy egészséges politikamentes gazdasági politikát, egy reál politikát. A tömeg, a nép ma erre vár, hangzatos politikai frázisokkal nyakig van.

Szükség van tehát egy gazdasági politikára, amelynek előnyeit minden egyes egyed közvetlen érezze, élvezze. Erre az alapra kell rátérni és megszervezni a magyarságot alulról, az egyedektől kezdve. Ugy megszervezni, hogy minden egyes magyart a faji hozzátartozandósága mellett gazdasági érdekei is kössék szorosan össze a nagy magyar közösséggel.

Ha ez meg van, a politika már csak másodrangú kérdéssé

válí. Egy gazdasági és kulturális alapon megszervezett magyarság, politikai irányítása már csak gyerek játék és nem lesz szükséges majdnem minden energiát erre fordítani, mint a multban.

Egy újságcikk keretében egy gazdasági és kulturális program elgondolását részletesen közölni nem lehet és hogy mégis ezzel a témával foglalkozunk, annak reánk, mediașiakra, egy igen megtisztelő, sőt szerintünk túlértékelt kedves figyelem, munkánkkal szemben, adta az impulzót: a dicső mártíri meg-hívás és az ottan elhangzottak.

Mi magunk már régen rájöttünk, hogy ma már tisztán csak a politika nem lehet tovább jelszó. Félre a politikai jelszavakkal és ez alapon való meg-szervezkedéssel. Neki fogtunk gazdasági alapon, társadalmi alapon. Szomszédságok, önszegélyző, temetkezési, szövetkezeti stb. alapon. Gyerekecipőben járunk még, a rossz gazdasági viszonyok mellett a kezdet nehézségeivel küzdünk, de máris mutatkoznak biztató eredmények. Lelki szemeink elé tárul egy szép jövő perspektívája, mely nem csak [egyházaink és iskoláink fenntartásához ad lehetőséget, hanem megvalósítható ígéretet mutat arra, hogy az ily alapon kreált gazdasági erőforrásaink módot tudnak nyújtani a munkanélküliség, elhelyezkedés és így kulturánkat fenntartó és fejlesztő intellektuel osztály utánpótlásának nehéz

kérdései megoldhatók lehessenek.

Nehéz, fáradságos és nagy munka szükséges ehhez, de nem kilátástalan a munka. A szervezkedés történjék egy mindent átfogó gazdasági programmal alulról egy mindent átfogó, egységes lépcsőszerűen felépített irányító központi vezetéssel, minél meghittebb és állandó kontaktusban.

A vezetők kiválasztására fektessünk súlyt, kezdve a legkisebb alakulatoktól fel egészen a mindent átfogó központig, pártvezérig, akiknek egyénisége önzetlensége, rátermettsége szolgáljon biztosítékul gazdasági programunk keresztülviteléhez. Munkájukkal, amivel igen nagy mértékben hozzájárulunk az általános gazdasági élet fellendüléséhez és hazánk gazdasági megerősítéséhez, teremtsenek a velünk együtt élő más anyanyelvű polgártársainkkal szemben egy olyan légkört, hogy bennünk ne egy örökös képzelt ellenséget, hanem egy hasznos egyenrangú polgárt lássanak, akik állandó támadás helyett megbecsülést és felkarolást érdemelnek.

Erre pedig úgy a román, mint a magyar népnek egyforma természetes, vele született adottsága van: a közvetlenség, nyíltszívűség és így a megbecsüléssel, megértéssel és barátságos érzelmekkel egymáshoz közeledőnek ugyanazon érzéssel való közvetlen viszonzása.

Templomi hangverseny

A mediași református egyházközség temploma kijavításának öröme, folyó hó 27-én hálaadó ünnepséget rendez, melynek programja a következő:

Délelőtt 10 órakor hálaadó istentisztelet, melyen énekel az elemi iskola gyermek kórusa.

Este 1/2 9 órai kezdettel tartandó vallásos estély

műsora:

1. Gyülekezeti ének.
2. Biblia olvasás.
3. Ima.
4. Énekel az elemi iskola énekkara.
5. Előadást tart László Dezső theológiai magántanár, volt mediași s. lelkész.
6. Trió (hegedű, gordonka, orgona).
7. Énekel a Polgári Kör vegyeskara.
8. Lelkész záró beszéde.
9. Gyülekezeti ének.

Az új játékterv

közismert utólérhetetlen előnyeiben részesülni akar, akkor rendeljen azonnal póstán egy

szerencsés sorsjegyet

Révész Ernő főelárusítónál, Tg.-Mures

vagy vásároljon személyesen sorsjegyet:

Grünfeld tőzsdében Mediaș

Magyar Kulturházat

épít a diciosánmártini magyarság, melyre ott a gyűlésen 60 ezer leit adtak össze.

A mediași magyarság vezetői a diciosánmártini Magyar Párt gyűlésén, akiknek nagyhatású beszédek kapcsán kimondotta a gyűlés, hogy az itteni magyarságot, a mediași mintára fogják beszervezni, gazdasági és kulturális téren.

A Pekri Géza megyei elnök által beindított Kulturház akciót, hogy minden község építsen magának magyar Kulturházat, meggyezerte a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a magyarság és mindenütt a legmesszebbmenő támogatását helyezte kiállításba.

A magyarság megyei vezetői községről-községre járnak és mindenütt gyűlések keretében ismertetik a Magyar Kulturházak építésének nagy szükségességét.

F. hó 22.-én ezzel kapcsolatban Diciosánmártinban volt nagyszabású gyűlés, melyen

meghívás folytán megjelentek a mediași magyarság illusztris vezetői is, dr. P. Trefán Thimotheusz róm. kath. plebános, Nagy Sándor mediași alpolgármester és P. Seress Szolán.

A termet zsuffolásig megtöltötték az érdeklődők nagy serege, akik között számos nő is volt.

A gyűlést Pekri Géza elnök nyitotta meg, keresetlen szavak kíséretében üdvözli a megjelenteket és a mediași magyarság vezetőit, akiket azért hívott meg a Párt ezen gyűlésre, hogy előszóval is elmondják a szomszéd város magyarságának

nagyszerű megszervezését, gazdasági és kulturális téren, melyről oly sokat hallottunk.

Majd tartalmas beszéd kíséretében ismerteti a magyarság kulturális és gazdasági megszervezésének elengedhetetlen szükségességét.

A vármegye 36 ezer magyar lakosságát kell ugy megszervezni, egy olyan megbonthatatlan egységbe tömöríteni, hogy ne is szoruljon külső segítségre és támogatásra.

Tegyük félre teljesen a politikát, nekünk nincs szükségünk politikára, hiszen mi politikai sikereket úgy sem tudunk elérni.

Politikai működésünk eddig abban merült ki, hogy minden becsületes és tisztességes, magát magyarnak tartó ember bármilyen választáskor, a Magyar Párt jelöltjére adta le szavazatát.

Minket a politika nem érdekkel, de annál inkább érdekel életünk folyása, gazdasági és kulturális téren.

Majd részletesen ismerteti, hogy mindezen gondolatok és életlehetőségek megvalósíthatók is legyenek és hogy ez a vármegyében központi irányítást nyerjen, okvetlenül szükségünk van egy Diciosánmártinban felállítandó központi kulturházra.

Ezen Kulturház a városban levő 3 magyar egyház egyenlő arányú közös tulajdonát képezné és a tíz hónapon keresztül meg-

ajánlott tagsági díj gyűjtésének eredményéből lenne megszervezve.

Ez a magyar Kulturház fogadná majd magába a központi irodát, a könyvtárt, gyűléstermet, olvasó és társaskört, gazdakört stb. stb., a jótékony célú előadásokat, szóval minden magyar megmozdulás itt történne és innen indulna ki az egységes kulturális és gazdasági vezetés az egész vármegye minden községébe.

A magyar kulturházra legelőször Diciosánmártinban van szüksége, mert itten a szó legteljesebb értelmében semmiféle megfelelő terem nem áll a magyarság rendelkezésére, ahol megmozdulásai akadály nélkül lebonyolíthatók volnának.

Kérem a megjelenteket, hogy jelen alkalommal minden erejüket vessék latba és hassanak oda, hogy ezen magyar Kulturház Diciosánmártinban meg is valósulhasson minél előbb, mert ellenkező esetben lassan el fogunk pusztulni és talán nem is érdemeljük meg az életet, ha magunk sem akarunk saját magunkon segíteni.

Kérem a megjelenteket, hogy a kibocsájtott gyűjtőíveken erejükhez mérten járuljanak hozzá, hogy ezen nagyszabású terv minél előbb megvalósítható legyen.

Egyben kijelenti, hogy a saját részéről a gyűjtőívet 10 ezer

T Á R C A

Meggazdagodom

Irtá: Szabó Dénes.

Mások is irtak már ilyen esetről s én is meg kell írjam, mert erősen „rágja a májamat”. Pedig titokban kellene tartsam, mert a mai világban gazdag embernek sem jó lenni. Már csak azért is leirom, hogy mások is használhassák a „receptet”, hadd gazdagodjanak, ne legyen annyi panasz és nyomorúság. Mert ugy-e kedves olvasó Ön is panaszkodik? Hogyne kérem, ez a mai divat. Ma mindenki panaszkodik s ha véletlenül akad egy „fehér holló”, aki azt meri mondani, hogy „neki nagyszerűen megy”, azt azonnal megrohanják a kölcsönkérők, a munkanélküliek, az éhezők és szomjuhozók s kiüritik a jólétekből, vagy pedig a másik esetben becsukják a tébolydába.

Pedig ma holnap annyi lesz a gazdag ember, hogy népszámlálással sem tudjuk számba venni. Egy nagyszerű ötleten alapul az egész. Ugy-e Ön is sejti, hogy miről van szó, vagy talán már kapott is ívet? Igen,

igen, egy olyan ív, vagy félív papírt, amelyet vagy „csoda ív”-nek neveznek, vagy pedig azt a címet viseli: a jólét utja.

Nahát kérem, én az utóbbi címmel kaptam egy barátomtól egy csodaívet. Ahogy elolvastam, azonnal elakartam szaladni a póstára, hogy 50 leit feladjak egy bizonyos úr címére. Ja persze, Ön nem érti kedves olvasóm, ugy-e? Nem baj, adom a használati utasítást is, hiteles másolatban. Ime: „Aki ezt az ívet kapja, 3 napon belül a következőket teszi: 1. Pénzes utalványon 50 leit küld a listán levő első személynek. 2. Öt darab másolatot készít erről az ívről, még pedig úgy, hogy az első nevet és címet elhagyja és a saját nevét és címét írja be legutoljára. 3. Ezt az öt másolatot öt biztos barátnak adja tovább, akik szintén ugyanugy cselekednek. 4. Az elküldött 50 lei szelvényét elküldi annak, akitől az ívet kapta. 5. Ha így cselekszik mindenki, mire az ő neve első helyre kerül, kapni fog kb. 1 hónap múlva 3.125 utalványt 156.250 lei összegben.

Legyen mindenki bizalommal és látni fogja, hogy sikerülni fog, mert nincs benne semmi

furfang. A dolog nagyon egyszerű és könnyen érthető, csak 5x5x5x5x5—5-tel kell szorozni tudni, a számítás tehát feltétlenül helyes, stb., stb.”

Amint már említettem, elakartam szaladni a póstára az 50 lei feladás céljából, de eszembe jutott, hogy az még nem elég, mert még 5 levelet is kell küldjek 5 biztos személynek. Itt aztán megakadt a tudományom, mert öt olyan ismerősöm, akinek 50 leije, aztán utalvány, portó, bélyeg, boríték stb.-re még 45 leije lenne, nem igen akad. Éppen azért várakozási álláspontra helyezkedtem. Hátha szaporodni fognak ismerőseim, illetve az olyan ismerőseim, akik 95 leijel rendelkeznek. Mindezt ideig azonban nem sikerült olyan gazdag ismerőst találnom, akinek ez az összeg meglelt volna, vagy ha meg volt, akkor száz dolgot is elsorolt, amit a 95 leiből vennie kellene. Így tehát még várnom kell. Pedig jó volna megkezdeni a gazdagodást. Önökhöz fordulok, kedves olvasók, segítsenek ki a bajból. Tudom, hogy Önök mind nagyszerű anyagi helyzetben vannak s így nagyon könnyen segíthetnek

rajtam. Nem kell semmi egyebet tegyenek, csupán csak 50 leit küldjenek címre s valamennyi ismerősüknek írják meg, hogy Ők is küldjenek 40 leit s én cserébe elküldöm mindenkinek címére a csoda ívet. Ime ennyiből áll az egész, nincs benne semmi furfang, csupán a szorzótáblát kell tudni, sőt azt sem egészen, elég ha ötösével tudjuk s kész a meggazdagodás. Ismétlem: a legelső teendő az, hogy 50 leit küldjön címre, a feladóvevényre nem vagyok kíváncsi, azt tessék megtartani. Második teendő az, hogy minden ismerőset beszélje rá, hogy Ő is küldjön címre 50 leit, én viszonzásul elküldöm a „csodaívet”. Így meg lett volna a reményem és lehetőségem arra, hogy a címben jelzett gondolat megvalósulási állapotba fog jutni s azáltal én is más állapotba kerülök.

Azonban hagyományos pechem itt is utól ért, mert időközben az illetékes hatóságok, az egész akciót szigorú rendeletekkel betiltották. — Így tehát vissza az egész. Most újra gondolkozhatom egy új meggazdagodási problémán.

leies jegyzéssel indítja útjára Isten nevében.

A nagyszámu közönség egyhangulag a legnagyobb lelkesedéssel mondta ki, hogy a magyar [Kulturházat] Diciosánmártinban fel fogja építeni és annak megvalósítása érdekében mindent el fog követni.

A nagyfoku lelkesedésre nézve semmi sem jellemzőbb, minthogy a közönség között kibojcsátott iven rövid pár perc alatt 60 ezer leit adtak össze, a diciosánmártini magyar [Kulturház] céljaira. Pekri Gézán kívül gróf Béli Gergely elnök szintén 10 ezer leit jegyzett, de a kevésbbé tehetősek is a legnagyobb készséggel járultak hozzá a nemes célhoz.

A nagy lelkesedésből arra lehet következtetni, hogy a Kulturház megszerzéséhez szükséges pénz csakhamar össze fog jönni.

Ezután dr. P. Tréfán Thimoteus mediási róm. kath. plébános, az ottani magyarság lelkes és agilis vezére emelkedett szóllásra, aki a töle megszokott nagy szónoki készséggel ismertetterészetesen a szomszéd város magyarságának gazdasági és kulturális megszervezését.

Részletesen ismertette azt a munkát, melyet az ottani magyarság érdekében kifejtettek és kifejteneik most is.

Beszél az önszegélyző egylet nagyszerű voltáról, valamint a temetkezési segélyegyletről, magyar szövetekeztéről és a szomszédságok beszervezéséről.

Ezen szervek révén a mediási magyarság a lehető legtehetősebben van megszervezve, mert nem a politikai jelszavak után kell futkozni, hanem a magyarságot gazdaságilag és kulturális alapon kell erősse és szilárdá tenni s akkor a többi magától jön.

A célt azonban csak úgy érhetjük el, ha felekezetre való külömbőség nélkül mint egy ember fog össze a magyarság, mert különben elveszünk nyomtalanul a népek tengerében.

Minden kezdet nehéz, a mediási magyarság megszervezése sem ment máról holnapra, hanem hosszú és kitartó fáradsággal lehetett csak elérni a mai eredményt.

De megérte a fáradságot.

Ismerve és csak a mai estén is tapasztalva diciosánmártini magyarság nagyszerű áldozatkészségét és élni akarását hiszi és reméli, hogy az itteni magyarság mely eddig is mintaképe volt, a magyarpárt vidéki tagozatainak, kitűzött célját rövid időn belül el is fogja érni, melyhez Isten áldását kéri.

A nagyszerű szónokot a közönség percekig éljenezte.

Utánna Sz Nagy Sándor mediási alpolgármester tolmácsolja a mediási magyarság üdvözlét és testvéri ragaszkodását, majd részletes ismerteti a magyarság jelenlegi helyzetét.

Még ezelőtt pár évvel, mondja Nagy Sándor alpolgármester, a mediási magyarságnak semmi szava sem volt, és éppen szervezetenlenségénél fogva semmi beleszóllása sem lehetett a város ügyeibe, annak dacára, hogy 5 ezer magyar él a városban.

Addig ma, nemcsak tényező vagyunk a városban, nemcsak tudomásul veszik jelenlétünket Mediaşon, hanem számolnak is velünk, sőt a legutóbbi községi választások eredménye képpen a magyarság tekintélyes és az öt megillető helyet foglalja el a város vezetésében.

És ezt mindcsak a szervezkedéssel érték el, s ami a legérdekesebb nem a politikai, hanem a gazdasági és kulturális szervezkedés révén lehetett a mediási magyarságot összekovácsolni. egy tömeggé gyurni, mely minden tekintetben követi vezetőit, annál is inkább, mert belátták hogy azok önzetlenül dolgoznak érdekeikért.

Foglalkozni kell népünkkel, mert a kívánt eredmény sohasem fog elmaradni. Mennyire másképpen volna minden, ha a vezetők nem a politikai jelszavakon nyargálnának, hanem gazdaságilag és kulturális téren tennék a magyarságot erőssé. Beszéde kapcsán a legnagyobb örömeinek ad kifejezést, hogy a mediási magyarság, vezetőit meghívták ezen gyűlésre, melyből azt látja, hogy igen is megbecsülik munkájukat, melyet a mediási magyarság érdekében kifejteneik.

A megjelentek, a mediási magyarság vezetőit, tüntetőleg hosszasan megtapsolták — A gyűlés kimondotta, hogy a diciosánmártini magyarságot, a mediási mintára fogja gazdasági és kulturális téren beszervezni.

Felkérték a mediási magyarság jelenlevő illustris vezetőit, hogy az erre vonatkozó alapszabályokat illetve irányelveket bocsássák rendelkezésre.

A mediási magyarság nagyszerű megszervezése nem kis mértékben éppen a Medgyesi Lapok-nak köszönhető, mely minden igaz magyar ügynek bátor szószólója, melynek főirányítói éppen a gyűlésen megjelentek.

A gyűlés, mely valóságos fordulópont az itteni magyarság életében, gróf Béli Gergely zárszavával ért végett. S. L.

Saját magát pártolja ha előfizet lapunkra.

ÖN IS

vegyen részt az Állami Sorsjáték hallatlanul előnyös

új játéktérve

sokmilliós nyerési esélyeiben!!

140.000 sorsjegy (70.000 szám) 72.319 nyeremény!

52% nyerési esély! - Minden második sorsjegy nyer!

Ime az előző és az új sorsjáték közötti előnyök!

Eddig volt 56.511 nyeremény, most lesz 72.319!

" elosztottak évente 480.000.000 L., most elosztanak 854.000.000

" a IV. oszt.-ban volt 16 drb. 100.000 leies nyeremény most lesz 90 drb

" " " " " 20 " 70.000 " " " " 100 "

Vásároljon azonnal sorsjegyet 200 leiért és vegyen részt a november 15-i első osztály húzásán!

Colecturile principale din Ardeal, și Banat:

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A. "Fortuna" Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Dacia Union S. A. Ernest Révész
Braşov	Banca Iliescu Economia Institutul Comercial de Credit	Tg.-Mureş	Banca Centrală Banca de Scut Banca Timişoara
Cluj		Timişoara	

Hozzászólás

A Medgyesi Lapok folyó hó 14-iki számában a mediási egyesületek keletkezésének idejéről szóló közleményben, nem tudom milyen forrásból kiindulva, a Mediási Magyar Kaszinó alapítását 1861-62 évre teszik. F. hó 22-iki számban az „egyről-másról” rovatban ezt megerősítik és szerencsének tartja a cikk írója, hogy a Kaszinó 50 éves fennállása jubileumának megünneplését lefújták, mert nem tudni milyen forrás szerint ez évben akarták azt megtartani.

A fentti két közleményre, miután a Kaszinó 50 éves fennállásának megünneplése az én kezdeményezésemre kellett volna történni, alant következőkről tájékoztatom mindazokat akik érdekelve vannak, de főleg a Kaszinó vezetőségét és a vigalmi bizottság elnökét, hogy az idő rövidségére való tekintettel az ünnepélyt minél impozánsabban sikerüljön megrendezniök.

A Kaszinónk valóban az idén és pedig december 27-én tölti be fennállásának 50 éves évfordulóját és a fenti évszám tévedésen kell alapuljon.

Dr. Kein Adolf vezetésével 1885 december 27-én össze ült egy pár lelkes magyar polgár, hogy Mediaşon Magyar Kaszinót létesítsen. Erről az ülésről felvett eredeti jegyzőkönyv bekezdése szó szerint a következőképen szól: „Jegyzőkönyv felvétel 1885 évi december hó 27-én tartott alakuló kaszinói gyűlésről. 1. Dr. Kein Adolf kérdést intéz a gyülekezethez, hogy kívánatos e Mediaş városában magyar kaszinót, azaz egy rendes alapszabályokkal

biró kaszinót létesíteni. A gyűlés elfogadja a rendes alapszabályokkal biró kaszinót.”

Hosszas lenne az akkor felvett jegyzőkönyvet teljes egészében leközölni, de megemlítem, hogy ugyanakkor, azaz 1885. december 27-én lett megszerkesztve az első eredeti alapszabály, melynek a 4-ik paragrafusa így hangzik:

„A mediási Magyar kaszinó véglegesen megalakulnak tekintetik, mihielyt alapszabályai a kir. kormány láttamozásával elláttatnak.”

Az eredeti alapszabályok 1886 febr. hó 26-án lettek a belügyminiszterium által jóváhagyva. Az eredeti alakuló jegyzőkönyvet Dr. Kein Adolf mint elnök és Jenne Ede mint jegyző írták alá.

Megemlítem még, hogy a Kaszinónk 1885 évben történt alapítását mi sem bizonyítja jobban, mint a Kaszinó bélyegzője, melyen az 1885. évszám van bevésvé. Nem tudom, hogy a jubileumi megünneplését kik „fújták” le, de mielőtt teljesen lefujtán, felhivom ezuton is a Kaszinó vezetőségét és kérem igyekezzenek, hogy a Magyar Kaszinó fennállásának 50 éves jubileumát méltó módon megünnepelhessük, mert ha most nem, kitudja lesz-e aki 25 év múlva a 75 éves jubileumot megünnepelje.

Mediaş, 1935. okt. 23.

Gr.

Megjelent a
„Hermes”
vasuti menetrend
:- Kapható mindenütt :-

HIREK

— **Október 31-én** reformáció emlékűnnepély a mediási ref. templomban, a szokásos évi programmal.

— **Tenyéskiállítás.** Városunkban vasárnap lesz hivatalosan megnyitva, állatvásárral kapcsolatos kiállítás. Amint ismeretes ezidőszakra az egész országban városunk vezet siementhalai állattenyésztés terén, amiben az első importőr, id. Theil Eduard mellett, igen nagy érdeme van Fleischmann Márkus állatorvos inspektornak. A kormány maga is súlyt fektet ezen kiállításra és így védnökségét maga Sassu földművelésügyi miniszter vállalta, akit a kiállítás megnyitására Cancicov alminiszter képvisel. A kiállítás a benevezve lett 537 fajtisza siementhalai állat és pedig 12 községi bika, 59 kifejlett és 74 növendék bika, 236 fejős tehén és 155 szép fajúszó. Kiosztásra kerül 60.000.—lej készpénzben díjként, valamint kitüntető oklevelek és érmek. Ugyanakkor kiállítást rendez a kis házi állatok szövetkezete is. Nagy érdekessége a kiállításnak a sorsolás, 12 darab elsőrendű fajtisza üsző kerül sorsolásra, egy sorsjegy ára 10 lej, ami a helyszínén is kapható.

— **Szövőipari tanfolyam** megkezdődött igen szép érdeklődés mellett. — Hivatkozunk október 14-iki 41. számú lapszámunkban közöltekre és értesítjük az érdekelteket, hogy további jelentkezéseket a tanfolyam vezetője, Balla Mária kath. tanítónő fogad el.

— **„Greveln“-vendéglő** bérletét Miske Gyula eddigi bérletnek Tg.-Mureşre távozása folytán, a „Katakomba“ volt bérletje Andrei Miklós vette át. — Nevezett szakképzettsége és személye garancia arra, hogy a szabadba vágyó közönség mindenkör, úgy meleg, mint hideg ételekkel és elsőrendű jó borokkal lesz kiszolgálva.

— **Szomszédsági,** önszegélyzői stb. mozgalmaink felkelítették a szomszédos Diciosánmártin magyarpárt vezetőségének érdeklődéseit és meghívták Sz. Nagy Sándor alpolgármestert és Dr. P. Trefán Timotheus plébánost, hogy a mozgalmakról egy előadást tartsanak. A szépszámu intézőbizottság előtt a mozgalmak lelke, Páter Timotheus, a tőle megszokott igen érdekes és nívós előadás keretében ismertette városunk magyar mozgalmait, továbbá Nagy Sándor tartott ismertető beszédet. Mindkét felszólalást nagy figyelemmel és elismeréssel hallgatta meg az egybegyűlt közönség, Városunkra végtelenül megtisztelő ezen szíves és kedves meghívás.

— **Autótulajdonosok figyelmébe** A pénzügyminisztériumnak a pénzügyigazgatóságokhoz érkezett 200131 számú rendelete, az autók után az októberi negyedre járó adók befizetésére folyó évi november hó 1-éig időhaladékat engedélyezett, amely időpontig az összes autótulajdonosok befizethetik adójukat, bírság és kamatmentesen. A pénzügyi hatóságok kötelesek mindazon autótulajdonosok ellen, akik adójukat ezen határidőig be nem fizették, hihágási jegyzőkönyveket felvenni és nevezetteket megbírságot, amely bírság a be nem fizetett adón kívül a rendes összegnek báromszorosát teszi ki.

Adóbonokat napi áron elad a Cartea Românească könyvkereskedése Diciosánmártinban.

Irodalom

* **Lawrence Blochmann: A bengáli gyilkos.** A keleti táj és nép misztikuma egyesül ebben a regényben a nyugati kulturbanditák elveteműségével. Az amerikai író virtuóz művészettel vezeti a regény vonalát, amíg olvassuk az izgalomtól lüktető sorokat, bennünket is elfog a hajsza vad izgalma. A rendkívül érdekes mű az Atheneum detektívregénysorozatának egyik legjobb kötete. Ára 1 pengő és kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

* **Henry Holt: A „Farkas“.** Az ellentétek hullámszerű mozgását találja az olvasó ebben a könyvben. Az előkelő montecarlói élet ragyogása és az alvilág sötétsége peregnék izgalmas váltakozásban. Ki a „Farkas“? A montecarlói Azur villa egyik elegáns nagyvilági vendége, vagy közönséges londoni rablógyilkos? Erre a kérdésre ad választ az izgalmas cselekmények csattanójában Henry Holt, a kitűnő detektív regényíró. Az érdekesítő könyv az Atheneum pengős detektív regénysorozatában jelent meg. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

* **Sax Rohmer: A nevető gyilkos.** A detektívregények aszfaltos, benzinszagú, világvárosi zaju világából Sax Rohmer regénye az olvasót a tenger romantikájához viszi. Opiumcsempeszés, rabszolgakereskedés, Európán, Ázsián keresztül tartó hajsza feszíti ebben a könyvben az olvasó idegeit. A lüktető érdekességű exotikus regény, az Atheneum népszerű detektívregény sorozatában jelent meg. Ára 1 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

Magyar munkás testvéreinkhez!

Városunkban az utóbbi időkben meglehetősen jelentőségű munkásmozgalmak észlelhetők. Tudjuk, elismerjük a munkásság nehéz helyzetét és jobb élethez való jogát. Nem szándékozunk munkásmozgalmakban álláspontot foglalni. Erre nem kértünk fel, hogy mégis szavunkat hangoztatjuk oka az, hogy amint értesültünk a mozgalmak vezetői nagyobb részben magyar munkásokból tevődik ki. Ezuton kérjük ezen vezetőket, hogy tárgyalásaiknál legyenek tapintatosak és nem agresszívek és ne vonják mugukra a munkásoknak ellenszenvét, amivel miután mégis csak a munkaadó a gazda, úgy a maguk, mint más magyar munkások kenyerét veszélyeztetik.

Figyelembe kell venni a telet, amikor többé, kevésbé mégis van

munkanélküli. Segélyt pedig a munkadók hozzájárulása nélkül ma megoldani a város nem tudja. A munkaadónak a törvényes formák betartása mellett joga van munkásainak felmondani, mint ahogy a munkásnak is, létszám apasztás alkalmával valószínűleg és érthetően azoknak fog felmondani, akiket izgatoknak és túlzott követelőknek tart. Ezek munkanélküliek lesznek, elhelyezkedésükre eshetőség nincsen, segélyre szorulnak, a segélyhez az alapot a munkaadók hozzájárulásával lehet megszerezni és érthető, ha majd vonakodnak azokat segélyezni, akik üzemiükben zavart igyekeztek okozni.

Munkás testvéreink! Ne izgzsunk! Gondoljatok családaitokra, a mindennapi kenyérre.

Anyakönyvi adatok

Születések: Október 1-én Samoilă Elena baptista. 2-án Crețu Alexandru ort. rom. 4-én Wiesc Ingrid Frieda ev. luth. 6-án Fillinger Veronika rom. kath. Schuller Katharina Friederika ev. luth. 7-én Weber Ioan adventista. 8-án Cărburean Gheorghe ort. rom. 9-én Bențan Ioan ort. rom., Faff Hermína ev. luth. 10-én Botschner Auelies ev. luth. 11-én Gag Ioan gör. cat. 12-én Petrovay Ibolyka rom. kath. 13-án Weber Albert ev. luth. 14-én Sirestean Róza és Etus rom. kath. ikrek. 15-én Hidi András unitárius, Matei Viorel ort. rom. 16-án Moldovan Erzsébet baptista. 17-én Batori Lenuța ort. rom. 18-án Kiss Juliánna református, Nagy Gyula unitárius, Groapa Ioan gör. cat. 20-án Kiss Renate Ilse ev. luth. 22-én Balog Mihály ev. luth. 22-én Schuster Helen Hermine ev. luth.

Halálozások: Okt. 6-án Susana Gherghel 1 éves ev. luth., Ana Cismădie 2½ hónapos gör. kat. 7-én Orosz Anna 71 éves rom. kath., Ioan Bica 2 hónapos ort. rom. 15-én Niculae Bogdan 1 éves 5 hóna-

pos ort. rom. 17-én Johanna Lupini 86 éves ev. luth. 18-án Kiss Julia 2 éves ref., Schunn Mária 67 éves rom. kath. 20-án Nyárády Erzsébet 5 hetes rom. kath., Șereșan Ștefan 49 éves ort. rom. 22-én Ioan Luca 65 éves gör. cat.

Házasságok: Okt. 5-én Wilhelm Mühlbecher gépész ev. luth. Regina Wagner ev. luth. Gheorghe Ganca mechanikus gör. kat. Ana Țapa gör. cat. Toma Sărbu munkás ort. rom. Maria Țăutu gör. cat. 8-án Ötvös Viktor üveges ref. Bodi Rakel ref. 12-én Stenhardt János nyomdász ev. luth. Katarina Henning ev. luth. Johann Theil szijgyártó ev. luth. Maria Zikeli ev. luth. 14-én Rupa Banu kereskedő ort. rom. Carolina Olga Zauca ort. rom. 18-án Róbert Kalcic kereskedő rom. kath. Hildegand Lilbernagel ev. luth. 19-én Rudolf Krestel kereskedő ev. luth. Terezia Ellinger ev. luth. András József kerek ref. Kukács Katalina rom. kath. Simon József asztalos rom. kath. Keszegh Rózsika rom. kath. Moldovan János munkás gör. kath. Luiza Coman gör. kath. 24-én Bányai József gépész református Maria Majer-esin rom. kath.

I Z L É S E S nyomtatványok

a legkényesebb igényeknek megfelelően, a legrövidebb idő alatt és a legszolidabb árak mellett készülnek a

Cartea Românească könyvnyomdájában Diciosánmártin, Telefon 46

Medgyesi Lapok

Függetlén magyar hetilap. Felelős szerkesztő és kiadó:

SIMON LÁSZLÓ
Megjelenik minden vasárnap

Olvassa állandóan a „**Magazin**“-t, Ára 5 Lei. Mindentütt kapható.

Eredményt csak lapunk hirdetése hoz.